

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 1 6 2 A 3 0 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

Razčlemba neumetnostnega besedila

Ponedeljek, 29. avgust 2016 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z neumetnostnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca.

Izpitna pola vsebuje 24 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Pri nalogah izbirnega tipa izberite samo eno rešitev, če v navodilu ni določeno drugače. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

P 1 6 2 A 3 0 1 1 1 0 3

Priloga k izpitni poli 1

Š T A F E T A

Natalie Finkšt, dvoransko balinanje za invalide

Največji cilj je London 2012

Natalie Finkšt, 21-letna Škofljanka, ki že od rojstva živi s cerebralno paralizo in je gibalno zelo ovirana, se je na intervju sama pripeljala z avtomobilom. Huda bolezen ni zatrla njene volje do življenja in do športa. To ima Natalie v krvi, saj je bil njen oče Nevijo, ki jo je tudi povabil v Štafeto, v 80. letih najboljši koprski nogometaš.

Kdo vas je navdušil za boccio?

Spoznala sem jo pri športni vzgoji v Centru za izobraževanje, usposabljanje in rehabilitacijo Kamnik, potem pa me je prijatelj pred štirimi leti vprašal, ali bi tekmovala za koprsko društvo, ker so za ekipo potrebovali še enega igralca.

Lahko v obrisih predstavite ta šport?

To je edina športna panoga, s katero se lahko ukvarjajo močno gibalno ovirane osebe s cerebralno paralizo in nekatere osebe z mišično distrofijo. Mednarodno uveljavljeno ime za ta šport je boccia in je tudi v Sloveniji sprejeto kot uradni naziv. Tekmovanje poteka podobno kot pri navadnem balinanju; točko dobi tisti, ki žogico vrže najbližje balinčku. Poleg belega balinčka je v kompletu šest rdečih in šest modrih žogic. Pred vsako tekmo nasprotnika izžrebata barvo žogic. Te so usnjene in polnjene s peskom, da jih je lažje prijeti. Igra se na štiri nize med posamezniki in na šest nizov v ekipnih tekmah. Tekmuje se namreč v treh disciplinah, in sicer posamezno, v dvojicah in ekipno – ekipo sestavljajo trije člani. Pred večjimi tekmovanji smo tekmovalci glede na gibalne sposobnosti razvrščeni v posamezne kategorije.

Kako veliko je igrišče?

Igrišče meri 10 x 6 m, a ni kot navadno balinišče, saj se po njem ne premikaš. Vsak igralec ima svoje polje, široko en meter, dolgo pa dva metra in pol, iz katerega meče žogice, pri čemer mora zelo paziti, da ne naredi prestopa.

Kje trenirate?

Člani Obalnega društva za cerebralno paralizo Sonček (Fabio Rizzi, Armin Čatić in jaz) treniramo vsako soboto po dve uri v telovadnici vrtca Livade v Izoli. Priprave z državno reprezentanco pa potekajo enkrat mesečno v Kamniku.

Foto: Izidor Izi Janc

Kako se pripravljate na tekmovanja v boccii?

Na treningih se najprej razgibamo, delamo vaje s prsti, z rokami, s posameznimi mišicami in nato še dihalne vaje za sprostitvev. Zelo pomembno je, da smo pri igri sproščeni. Poskušamo se osredotočiti na prvi met, ker je pri balinanju prva možnost zelo pomembna. Za popestritev igramo med sabo. Kadar pa se pripravljamo na ekipna tekmovanja, se posvečamo predvsem taktiki.

Kakšno je vzdušje v reprezentanci, kadar greste na tekmovanja?

Vsem, ki igramo boccio, je zelo pomembno, da imamo dobre medsebojne odnose. Smo povezani, imamo se dobro in se zabavamo.

Kakšni so vaši športni načrti in cilji?

Želim si, da bi postala čim boljša športnica. Cerebralna paraliza je v bistvu okvara možganov, z vsako fizioterapijo in s treningom boccie se mi stanje izboljšuje. Pač moraš delati. Če se zapustiš, se stanje poslabša in ne moreš več narediti določenega giba, ki si ga prej lahko. Prav to soboto imamo državno prvenstvo, na katero se je uvrstila najboljša osmerica iz ligaških tekmovanj. Upam na čim boljše uvrstitvev. Moj največji športni cilj je nastop na paraolimpijskih igrah v Londonu, osebni pa šola: opravila sem poklicno maturo, zdaj obiskujem maturitetni tečaj, ker želim nadaljevati s študijem.

Komu boste predali štafeto?

Odločila sem se kar za Fabia Rizzija. Predstavi naj svoje izkušnje s svetovnega prvenstva v Lizboni.

Denis Sabadin

(Prirejeno po: Primorske novice, 30. 9. 2010.)

Prazna stran

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Poimenujte dele izhodiščnega besedila, tako da na črtice napišete ustrezne številke.

_____ Štafeta	1 nadnaslov
_____ Natalie Finkšt, dvoransko balinanje za invalide	2 podnaslov
_____ Največji cilj je London 2012	3 ime rubrike
	4 naslov

(2 točki)

2. Obkrožite DA, če je trditev v skladu z izhodiščnim besedilom, ali NE, če ni.

Nevijo Finkšt je bil v osemdesetih letih uspešen koprski nogometaš.	DA	NE
Natalie je opravila vozniški izpit.	DA	NE
Osebe s cerebralno paralizo in z mišično distrofijo se lahko ukvarjajo z večino športov za invalide.	DA	NE
Člani Obalnega društva Sonček trenirajo v prostorih izolskega vrtca Livade.	DA	NE
Natalie je najprej tekmovala za šolsko ekipo v Kamniku.	DA	NE
Posamezniki tekmujejo na tri nize, ekipe pa na šest.	DA	NE
V igralnem kompletu je šest rdečih, šest modrih žogic in en bel balinček.	DA	NE

(3 točke)

3. S katerim prevladujočim namenom je novinar napisal izhodiščno besedilo?

Novinar je napisal besedilo predvsem, da bi

- A bralce spodbudil k zavzemanju za večjo telesno aktivnost in za enake možnosti invalidov.
- B bralci izvedeli čim več podatkov o Natalie Finkšt in o njeni bolezni.
- C bralce navdušil za dvoransko balinanje in sodelovanje na paraolimpijskih igrah.
- Č bralcem predstavil Natalie Finkšt in dvoransko balinanje za invalide.
- D bralce seznanil z razpisom državnega prvenstva in s pravili tekmovanja v bocci.

(1 točka)

4. Poimenujte temo izhodiščnega besedila.

(2 točki)

5. Pozorno preberite uvodni odstavek in navedite pet podatkov o Natalie Finkšt.

(2 točki)

6. O čem sta se pogovarjala Denis Sabadin in Natalie Finkšt? Obkrožite črke pred tremi pravilnimi odgovori.

- A O hudi bolezni in o spremembi življenja svojcev zaradi nje.
 B O poteku šolanja na Centru za izobraževanje, usposabljanje in rehabilitacijo Kamnik.
 C O poteku priprav na tekmovanje.
 Č O vzdušju med tekmovalci in člani reprezentance na tekmovanjih.
 D O načinu in poteku igre ter o igrišču.
 E O dosežkih na svetovnem prvenstvu v Lizboni.

(2 točki)

7. Opišite igro, tako da dopolnite povedi.

Vsak tekmovalec igra _____ žogicami. Njihova barva se določi z
 (S koliko?)

_____. Igra poteka tako, da _____ mečejo žogice
 (Kako?) (Kdo?)

_____. Žogice so izdelane _____.
 (Kam?) (Iz česa?)

Napolnjene so s peskom, _____.
 (Čemu?)

(4 točke)

8. Pozorno preberite 7. pogovorno menjavo in napišite, katera cilja sta za Natalie najpomembnejša.

(2 točki)

9. Še enkrat preberite uvodni odstavek in zadnjo pogovorno menjavo.

9.1. Dopolnite poved s podatkom o tem, kdo je predlagal Natalie za intervju in koga je povabila ona.

Natalie je predlagal za intervju _____, ona pa je povabila _____.

(1)

9.2. Obkrožite črko pred trditvijo, ki ne drži.

- A Trenutno intervjuvanko je izbral prejšnji intervjuvanec.
- B Vsakokratnega intervjuvanca izberejo Primorske novice.
- C Vsak intervjuvanec predlaga naslednjega intervjuvanca.

(1)
(2 točki)

10. Dopolnite povedi s podatki o okoliščinah sporočanja.

Izhodiščno besedilo je napisal _____, fotografijo pa je posnel _____
(Kdo?)
_____. Objavljeno je bilo v _____
(Kdo?) (Kje?)

(2 točki)

11. Poimenujte značilnosti besedilne vrste, tako da podčrtate ustrezne možnosti ob poševnicah.

Izhodiščno besedilo je osebno/stematski intervju, saj je Natalie govorila predvsem o sebi/o športu. Intervju je prepričevalni/raziskovalni/pogajalni pogovor.

(2 točki)

12. V vsaki vrstici podčrtajte ustrezno možnost.

Izhodiščno besedilo je
enogovorno/dvogovorno,
javno/zasebno,
publicistično/strokovno.

(1 točka)

13. V katero skupino besed spada beseda *boccia*?

Beseda *boccia* spada med

- A dialektizme.
- B slengizme.
- C termine.
- Č frazeme.

(1 točka)

14. Prevzete besede povežite s sopomenkami, tako da na črtice napišete ustrezne številke.

_____ paraliza	1	razčlenitev
_____ terapija	2	zdravljenje
_____ reprezentant	3	pokazatelj
_____ disciplina	4	ohromelost
_____ ekipa	5	panoga
	6	moštvo
	7	predstavnik
	8	poslušnost

(3 točke)

15. Dopolnite povedi, tako da besedam v oklepajih poiščete ustrezne protipomenke.

Trening imajo _____ (pogosto) v športni dvorani Bonifika. Priprave z državno reprezentanco so vsako _____ (prvi) soboto in nedeljo v mesecu. _____ (najprej) igrajo med sabo za popestritev. Na treningih se _____ (nikoli ne) zabavajo.

(2 točki)

16. Določite, v katerem pomenskem razmerju so dvojice besed/besednih zvez. K vsaki dvojici pripišite ustrezno številko iz desnega stolpca.

_____ balinanje – šport	1	sopomenki
_____ boccia – balinanje	2	nadpomenka – podpomenka
_____ bolezen – cerebralna paraliza	3	podpomenka – nadpomenka
	4	enakozvočnici

(2 točki)

17. Kaj pomeni izraz "imeti kaj v krvi" iz uvodnega odstavka (*To ima Natalie v krvi ...*)?

- A Natalie je tako kot njen oče zelo nadarjena za šport.
- B Natalie je izbrala soroden šport kot oče.
- C Natalie se namerava poklicno usmeriti v šport.
- Č Natalie ima isto krvno skupino kot njen oče.

(1 točka)

18. Iz samostalnikov v oklepajih tvorite pridevnike in z njimi dopolnite povedi.

_____ (Slovenija) reprezentanca trenira enkrat mesečno. Priprave potekajo v _____ (Kamnik) centru za rehabilitacijo. Če bodo dosegli normo, se bodo udeležili _____ (London) olimpijade.

(2 točki)

19. Premi govor pretvorite v odvisnega in novo poved napišite na črto.

Natalie je odgovorila: »Smo povezani, imamo se dobro in se zabavamo.«

(2 točki)

20. Povedi pretvorite v vprašalne, tako da podčrtane dele nadomestite z ustreznimi vprašalnicami. Nove povedi napišite na črto.

Točko dobi tisti, ki žogico vrže najbližje balinčku.

Pripeljala se je iz Škofij.

(3 točke)

21. Enostavčni povedi združite v zloženi, tako da uporabite veznika *ker* in *zato*.

Poskušamo se osredotočiti na prvi met. Pri balinanju je prva možnost zelo pomembna.

Zložena poved z veznikom *ker*

Zložena poved z veznikom *zato*

(3 točke)

22. Preberite prvo pogovorno menjavo in drugo novinarjevo vprašanje.

22.1. Na katero besedo iz novinarjevega prvega vprašanja se navezuje zaimsek *jo* v Nataliejinem odgovoru (*Spoznala sem jo pri športni vzgoji ...*)?

(1)

22.2. S katerim izrazom je novinar to besedo nadomestil v drugem vprašanju?

(1)
(2 točki)

23. V povedi vstavite manjkajoče vejice.

Na mednarodnih tekmovanjih klasifikacijo opravi petčlanska komisija ki jo sestavljajo zdravniki fizioterapevti in trenerji. Lani ko sem se udeležila evropskega prvenstva so me uvrstili v višjo kategorijo zato sem dosegla slabši rezultat.

(2 točki)

24. Predstavljajte si, da ste Silva/Silvo Čepirlo in ste pred nedavnim zmagali na pomembnem sabljaškem turnirju. Iz uredništva Primorskih novic (Ulica Osvobodilne fronte 12, 6000 Koper) so vas povabili na intervju. Na vabilo se v predlaganem času ne morete odzvati. Napišite novinarju (Denis Sabadin) **uradno opravičilo**. V njem navedite razlog za odsotnost in predlagajte rešitev. Potrebne podatke si izmislite. Pišite na naslednjo stran.

(12 točk)

P 1 6 2 A 3 0 1 1 1 1 1

Prazna stran